Akidetul Wasitije

Falënderimi i takon Allahut, që e dërgoi Profetin e Tij me udhëzimin dhe fenë e vërtetë, për të bërë atë mbizotërues të çdo feje tjetër. Mjafton Allahu si Dëshmitar. Dëshmoj se nuk ka të adhuruar tjetër veç Allahut, të Vetmit dhe të Pashoqit, e pohoj që Ai është i Vetëm. Dëshmoj se Muhammedi sal'allahu alejhi we selem është rob dhe i dërguar i Tij. Paqja e Allahut qoftë mbi të, familjen dhe shokët e tij.

Atëherë, po flasim për doktrinën e Grupit të Shpëtuar, i cili është i ndihmuar deri Ditën e Kijametit, për besimet e Ehli Sunnetit dhe Xhematit.

Themeli i kësaj doktrine përbëhet nga besimi në Allah, melekët, librat dhe profetët e Tij, në ringjalljen pas vdekjes, si dhe në kaderin – i mirë apo i keq qoftë.
Besimi në Allah do të thotë ta besosh Atë ashtu siç e ka përshkruar Ai Vetveten në Librin e Tij dhe ashtu siç e ka përshkruar Atë profeti Muhammed sal'allahu alejhi we selem pa i dhënë këtyre përshkrimeve ndonjë devijim, formësim, përngjasim dhe pa i mohuar ato. Ata besojnë se "asgjë nuk ka si Ai dhe se Ai është Dëgjuesi, Shikuesi.". Ata nuk e mohojnë përshkrimin që Ai i ka bërë Vetes së Tij, nuk i nxjerrin fjalët nga kuptimi i tyre i vërtetë dhe nuk i shtrembërojnë emrat dhe cilësitë e Tij. Ata nuk i konkretizojnë dhe nuk i shëmbëllejnë cilësitë e Allahut me ato të krijesave të Tij, sepse askush tjetër nuk i gëzon emrat e Tij. Allahu nuk ka të barabartë dhe është i pakrahasueshëm me krijesat e Veta, sepse Ai është Njohësi më i mirë i Vetes së Tij dhe i të tjerëve. Ai është më i Vërteti dhe fjalët e Tij janë më të mira se çdo fjalë e krijesave të Tij.

Profetët janë të sinqertë dhe të vërtetuar (nga Allahu) dhe nuk janë aspak si ata që flasin për Allahun gjëra që nuk i dinë. Prandaj Allahu thotë:
"I pastër është Zoti yt, Zoti i Krenarisë, nga çfarë (mangësish) i përshkruajnë. Paqja qoftë mbi të dërguarit dhe falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve!"
Kështu ai e pastroi Veten nga çfarë i mveshin kundërshtarët e profetëve dhe u dha paqen profetëve të Tij, për shkak të fjalëve të pastra e larg mangësive që i thanë.

Allahu i Madhëruar pohimin e emrave dhe cilësive që i takojnë i ka vënë pranë mohimit të emrave dhe cilësive dhe nuk i takojnë. Ehli Sunneti dhe Xhemati nuk devijojnë nga ajo që sollën të dërguarit, sepse ajo është Rruga e Drejtë me të cilën Allahu begatoi profetët, sidikët, dëshmorët dhe njerëzit e mirë.
Pjesë e kësaj çështjeje është përshkrimi që Ai i ka bërë Vetes në Suren Ihlas, e cila është e barabartë me një të tretën e Kur'anit: "Thuaj: Allahu është Një, Allahu është Samed (Ai të Cilit i drejtohet çdo krijesë). Ai nuk është i lindur dhe as nuk ka lindur dokënd, dhe askush nuk është i barabartë me Të."

I tillë është përshkrimi që i ka bërë Vetes në ajetin madhështor të Librit të Tij, ku thotë: "Nuk ka të adhuruar tjetër veç Allahut, Ai është i Gjalli, Kajumi. Atë nuk e merr gjumi dhe as përgjumja. E Tij është çka është në qiej e në tokë. Kush ndërmjetëson tek Ai pa lejen e Tij?! Ai di të shkuarën dhe të ardhmen. Ata nuk mund të gëzojnë asnjë thërrmijë nga dija e Tij, nëse nuk do Ai. Kursiji i Tij përfshin qiejt dhe tokën. Për Atë nuk është e vështirë kujdesi ndaj tyre. Ai është i Larti, i Madhi."

Allahu i Madhëruar thotë:
"Ai është i Pari, i Fundit, i Dukshmi dhe i Fshehti, Ai është i ditur për çdo gjë."
"Ai është i Dituri, Njohësi i hollësive."
"Ai di çfarë hyn në tokë dhe çfarë del prej saj. Ai di çfarë zbret nga qielli dhe çfarë ngjitet atje. Ai zotëron thesaret e fshehtësisë; askush tjetër nuk i di ato veç Tij. Ai njeh çfarë është në tokë ose në det. Për çdo gjethe që bie Ai e di, për çdo farë që ndodhet në errësirat e tokës; çdo i njomë e i thatë ndodhet në Librin e Qartë."
"Allahu di për çdo femër që është shtatëzënë ose lind (çfarë ka në bark dhe kur do ta lindi)."
"...që ta dini se Allahu është i Plotfuqishëm për gjithçka dhe se me dijen e Tij Ai ka përfshirë çdo gjë."
"Allahu është Furnizuesi, i Plotfuqishmi."

“Asgjë nuk ka si Ai. Ai është Dëgjuesi Shikuesi.”
“Sa e mirë është ajo çëfarë ju këshillon Allahu! Allahu është Dëgjues, Shikues.”
“Nëse ti do thoshe kur të hyje në kopshtin tënd “masha’Allah, la kuuete il-lah bil-lah” (Kështu deshi Allahu, çdo fuqi vjen vetëm prej Tij)...”
“Po të dëshironte Allahu, nuk do vriteshin ata që vijuan më pas (këtyre profetëve që u përmendën më sipër) mbasi u kishin ardhur argumentet e qarta, por ata ranë në kundërshti mes njëri-tjetrit: disa prej tyre besuan e disa mohuan. Sikur të dëshironte Allahu, nuk do vriteshin, por Allahu vepron çfarë të dojë.”
“Juve ju janë lejuar bagëtitë, përveç atyre që ju janë treguar më parë (në ajete të tjera), por nëse jeni në Vendet e Shenjta, nuk u lejohet gjahu. Allahu gjykon si të dëshirojë.”
“Atë që Allahu dëshiron ta udhëzojë ia zgjeron kraharorin për (ta pranuar) Islamin, ndërsa atë që dëshiron ta humbë ia ngushton kraharorin njëlloj sikur të ngjitej në qiell.”
“Veproni mirë. Allahu i do mirëbërësit.”
“Mbani drejtësi se Allahu i do të drejtët.”
“Për sa kohë ata u përmbahen kushteve, përmbajuni edhe ju. Allahu i do të devotshmit.”
“Allahu do ata që pendohen shumë dhe ata që pastrohen.”
“Thuaj nëse e doni Allahun, atëherë më ndiqni mua që edhe Allahu t’ju dojë.”
“...Allahu do sjellë një popull që i do dhe e duan.”
“Allahu i do ata që luftojnë në rrugën e Tij të radhitur si një fortesë.”
“Ai është Falësi, i Dashuri (ndaj atyre që pendohen).”
“Me emrin e Allahut, Mëshirëgjerit, Mëshirëplotit.”
“O Allah, Ti ke përfshirë çdo gjë me mëshirën dhe dijën Tënde. Ai është i mëshirshëm ndaj besimtarëve.”
“Mëshira Ime ka përfshirë çdo gjë.”
“Zoti juaj ia ka bërë detyre Vetes së Tij mëshirën.”
“Ai është Falësi, Mëshiruesi.”
“Allahu është Ruajtësi më i mirë dhe është më Mëshiruesi.”
“Ai u kënaq prej tyre dhe ata u kënaqën prej Tij.”
“Për atë që vret një besimtar me dashje, Xhehenemin do të ketë si shpërblim. I përjetëshm do të jetë atje. Allahu është i zemëruar prej tij dhe e ka mallkuar.”
“Kjo ndodhi sepse ata ndoqën atë që zemëron Allahun dhe e urryen kënaqësinë e Tij.”
“Kur na zemëruan, Ne i ndëshkuam. Por Allahu e urreu daljen e tyre (për në luftë me Profetin - sal’allahu alejhi we selem) dhe prandaj ua bëri të vështirë daljen.”
“Është shumë e urryer tek Allahu të thoni atë që nuk e veproni.”
“Çfarë presin ata? T’u vijë Allahu mbi re dhe melekët Ditën e Gjykimit?!”
“Çfarë presin ata? T’u vijnë melekët, apo t’u vijë Zoti yt, apo t’u vijnë disa argumente të Zotit tënd. ...Përkundrazi, kur të shpërbëhet toka copa-copa do të vijë Zoti yt dhe melekët të drejtuar në rreshta...”
“Atë ditë kur të çahet qielli e të shfaqen (nga të çarat e tij) retë, do të zbresin melekët.”
“Mbetet fytyra e Zotit tënd, Zotit të madhështisë dhe bujarisë.”
“Çdo gjë tjetër veç fytyrës së Tij do të shkatërrohet.”
“Ç’të ndali ty t’i bësh sexhde atij që e krijova me dy duart e Mia?!”
“Çifutët thanë: ‘Dora e Allahut është e mbyllur (në shenjë koprracie!).’ Të mbyllura qofshin duart e tyre dhe të mallkuar janë për atë që thanë. Përkundrazi, duart Tij janë të shtrira, shpenzon (e jep) si të dëshirojë.”
“Duro ndaj gjykimit të Zotit tënd, se ti je nën syrin (vëzhgimin dhe kujdesjen) Tonë. Ne e mbartëm atë mbi dërrasa (të mbërthyera) me kunja (anije), që lundronte nën syrin (vëzhgimin dhe kujdesjen) Tonë, si shpërblim për ata që ishin mohues.”
“Unë hodha (tek njerëzit) dashuri nga ana Ime për ty, që ti të rriteshe nën syrin Tim (nën kujdesin Tim).”
“Allahu e dëgjoi fjalën e asaj që dialogoi me ty për burrin e vet dhe u ankua tek Allahu. Allahu e dëgjon bisedën tuaj. Allahu është Dëgjues, Shikues.”
“Allahu e dëgjoi fjalën e atyre që thanë: ‘Allahu është i varfër e ne jemi të pasur!’”

“A mendojnë ata se Ne nuk i dëgjojmë bisedat e tyre të fshehta?! Përkundrazi, të dërguarit Tanë janë tek ta dhe shkruajnë.”
“Unë jam me ju të dy, dëgjoj dhe shikoj.”
“A nuk e di ai se Allahu shikon?!”
“Ai i Cili të sheh ty kur ngrihesh (për t'u falur) dhe kur bie në sexhde me të tjerët. Ai është Dëgjuesi, i Dituri.”
“Thuaj: Punoni! Se punën tuaj do ta shikojë Allahu, i Dërguari i Tij dhe besimtarët.”
“Ata dialogojnë rreth Allahut, por (harrojnë se) Allahu është i Plotfuqishëm.”
“Ata përgatisin kurthe, por edhe Allahu përgatit kurthe. Allahu është përgatitësi më i mirë i kurtheve!”
“Ata ngritën kurth, edhe Ne ngritëm një kurth, por ata nuk e ndjenë.”
“Ata bëjnë dredhi dhe Unë bëj dredhi (kundër atyre që bëjnë dredhi).”
“Nëse e shfaqni të mirën ose e fshihni, ose e falni të keqen (dijeni se) Allahu është Falës, i Plotfuqishëm.”
“Le të falin! A nuk dëshironi tju falë Allahu ju? Allahu është Falës, Mëshirues.”
“Krenaria i takon Allahut dhe të Dërguarit të Tij.”

Allahu tregon fjalët e Iblisit: “Pasha krenarinë Tënde, do t'i humb të gjithë!”
“I Madhëruar është emri i Zotit tënd, Zotit të madhështisë dhe bujarisë!”
“Adhuroje Atë dhe bëj durim në adhurimin e Tij. A di ti ndonjë që ka emër si të Tijin?”
“Me Të nuk është i barabartë askush!”
“Mos i bëni Allahut ortakë, duke qenë se ju e dini (që Ai nuk ka ortakë)!”
“Ka prej atyre njerëzve që marrin disa idhuj veç Allahut, i duan ata siç duan Allahun; ndërsa ata që kanë besuar kanë dashuri më të fortë për Allahun.”
“Thuaj: “Falënderimi i takon Allahut, i Cili nuk ka fëmijë e as shokë në pushtet dhe nuk ka përkrahës që bëhen të tillë në poshtërim! Madhëroje Atë!
“Çfarë ka është në qiej e në tokë e lavdëron Allahun (dhe e pastron nga çdo të metë)! I Tij është pushteti dhe lavdërimi (vetëm Atij i takon)! Ai për çdo gjë është i Fuqishëm!”
“I Madhëruar është Ai që i zbriti robit të Tij Furkanin (Kuranin), që të jetë paralajmërues për botërar. (I madhëruar është) Ai që ka pushtetin e qiejve dhe të tokës, që nuk ka fëmijë e as ortakë në pushtet. Ai ka krijuar çdo gjë dhe e ka caktuar.”
“Allahu nuk ka pasur fëmijë dhe as nuk ka ekzistuar zot tjetër me Të, sepse po të kishte ekzistuar, çdo zot do të merrte atë që kishte krijuar dhe do të përpiqeshin të mbizotëronin njëri-tjetrin. I pastër është Allahu prej asaj që i përshkruajnë! Ai është Njohësi i së fshehtës dhe i së dukshmes, Ai është larg asaj që i shoqërojnë.!
“Mos i sillni Allahut shembuj! Allahu di ndërsa ju nuk dini!”
“Thuaj: Zoti im ka bërë haram vetëm imoralitetin e fshehtë e të dukshëm, gjynahun, padrejtësinë, të bërit shok Atij pa pasur argument dhe të flasim për Të atë që nuk e dimë.”

“Mëshiruesi qëndroi mbi Arsh!”

Allahu ka thënë: “Më pas qëndroi mbi Arsh” në shtatë ajete:

1. Në suren A'raf: “Zoti juaj është Allahu, i Cili krijoi qiejt dhe tokën për gjashtë ditë, më pas qëndroi mbi Arsh.”

2. Në suren e Junusit, alejhi selam: “Zoti juaj është Allahu, i Cili krijoi qiejt dhe tokën për gjashtë ditë, më pas qëndroi mbi Arsh.”

3. Në suren Rra'd: “Allahu e ngriti qiellin pa shtylla, siç e shihni, më pas qëndroi mbi Arsh.”

4. Në suren Taha: “Mëshiruesi qëndroi mbi Arsh.”

5. Në suren Furkan: “Më pas Mëshiruesi qëndroi mbi Arsh.”

6. Në suren Sexhde: “Allahu është Ai i Cili krijoi qiejt, tokën e çka mes tyre për gjashtë ditë, më pas qëndroi mbi Arsh.”

7. Në suren Hadid: “Ai krijoi qiejt dhe tokën për gjashtë ditë, më pas qëndroi mbi Arsh.”

Gjithashtu Ai thotë: “O Isa, Unë po të marr dhe po të ngre te Vetja Ime.”
“Përkundrazi, Allahu e ngriti për te Vetja.”
“Tek Ai ngjitet fjala e mirë dhe vepra e mirë.”
“O Haman, më ndërto një kështjellë të lartë, që të arrij të ngjitem në qiej e të shoh Zotin e Musës, sepse për mua ai është gënjeshtar.”
“A mos jeni të siguruar nga Ai që është në qiell se Ai nuk do t’jua fundosë tokën duke tronditur atë? Apo jeni të sigurt prej Atij që është në qiell se nuk ju dërgon erë që mbart gurë? Atëherë keni për ta marrë vesh se për çfarë ishte paralajmërimi Im!”
“Ai krijoi qiejt dhe tokën për gjashtë ditë e më pas qëndroi mbi Arsh. Ai e di për atë që hyn në tokë dhe atë që del prej saj, di për atë që zbret nga qielli dhe për atë që ngjitet atje. Ai është me ju kudo që të jeni. Allahu shikon atë që ju veproni.”
“Në çdo bisedë mes tre vetave Ai është i katërti, dhe në mes pesë vetave Ai është i Gjashti, edhe në qofshin më pak apo më shumë Ai është me ta kudo që të jenë, e më pas, Ditën e Gjykimit, do u tregojë atyre çfarë vepruan. Allahu është i Dituri rreth çdo gjëje.”
“...mos u mërzit, Allahu është me ne!”
“Unë jam me ju të dy, dëgjoj dhe shikoj.”
“Allahu është me ata që janë të devotshëm dhe me bamirësit.”
“Bëni durim, se Allahu është me durimtarët.”
“Sa e sa grupe të vogla kanë mundur grupe të mëdha me lejen e Allahut. Allahu është me durimtarët.”
“Kush thotë fjalë më të vërteta se Allahu?”
“...(Kujto) kur Allahu i tha Isait, birit të Merjemes.”
“Fjala e Zotit tënd u plotësua në vërtetësi dhe drejtësi.”
“Allahu i foli Musës...”
“Disave prej tyre u foli Allahu.”
“Kur erdhi Musa në takimin Tonë dhe Zoti i Tij i foli, ai tha:...”
“Ne i thirrëm atij nga ana e djathtë e luginës së Turit dhe i folëm nga afër.”
“(Kujto) Kur Zoti yt i thiri Musës: ‘Shko te poplli mizor!’”
“Zoti i tyre u thirri atyre (të dyve): ‘A nuk ju kam ndaluar nga kjo pemë?’”
“...atë ditë kur t’i thërrasë: ‘Ku janë ortakët e Mi që pretenduat?’”
“E atë ditë do t’i pyes: ‘Çfarë përgjigje u keni dhënë profetëve?’”
“Nëse ndonjë idhujtar të kërkon mbrojtje mbaje nën mbrojtjen tënde që ta dëgjojë fjalën e Allahut.”
“Një grup prej tyre e dëgjonin fjalën e Allahut, pastaj e shtrembëronin atë duke e ditur (që kjo është fjala e Allahut) dhe pasi e kishin kuptuar atë.”
“Ata duan të ndryshojnë fjalën e Allahut. Thuaju: ‘Nuk keni për të ardhur me ne!’ Kështu ka thënë Allahu më parë.”

“Lexo Librin që të është shpallur prej Zotit tënd! Askush nuk mund t’i ndryshojë fjalët e Tij!”
“Ky Kuran u tregon Benu Israilëve (të vërtetën në) shumicën e gjërave për të cilat ata ranë në kontradiktë.”
“Këtë Libër të begatshëm e kemi zbritur.”
“Sikur ta zbrisnim këtë Kuran mbi ndonjë mal, do ta shihje malin të frikësuar e të çarë nga frika e Allahut.”
“E nëse e vendosim ndonjë ajet në vend të një tjetri – dhe Allahu e di më mirë se çfarë zbret – ata do të thonë: ‘Ti je gënjeshtar!’. Por shumica e tyre nuk e dinë. Thuaju: E zbriti Shpirti i shenjtë prej Zotit tënd me të vërtetën, që të forcojë ata që kanë besuar dhe (e zbriti) si udhëzim e përgëzim për muslimanët. Ne e dimë që ata thonë: ‘Atij ia mëson një njeri!’ Por gjuha e atij të cilit ia mveshin është jo arabe, ndërsa ky (libër) është në gjuhën arabe të pastër.”
“Atë ditë ka fytyra të ndritura që shikojnë Zotin e tyre.”
“Në kolltukë (janë ulur) e shikojnë.”
“Për ata që vepruan mirë ka mirësi dhe më tepër.”
“Ata do kenë ç’të dëshirojnë te Ne, por për ta kemi edhe më shumë.”

Në Kuran, ajete të tilla janë të shumta. Kush përsiat mbi Kuranin për të gjetur udhëzimin e sheh rrugën e të Vërtetës.

Argumente nga Suneti i Profetit, sal’allahu alejhi we selem

Suneti e shpjegon Kuranin, e sqaron atë, është dëshmues i tij dhe shpreh idetë e tij. Prandaj çdo përshkrim që i ka bërë Profeti sal’allahu alejhi we selem Allahut të Madhëruar në hadithet e sakta, që i kanë pranuar dijetarët e hadithit, duhen besuar njëlloj si Kurani, si p.sh. hadithet e Profetit, sal’allahu alejhi we selem:

“Zoti ynë zbret në qiellin e dynjasë çdo natë, atëherë kur ka mbetur një e treta e fundit të natës, dhe thotë: “Kush më lutet, që t’i përgjigjem, kush më kërkon, që ti jap, kush më kërkon falje, që ta fal?” (Muttefekun alejhi).

“Allahu gëzohet më shumë me pendimin e robit të Tij, sesa ndokush prej jush kur gjen devenë e tij (pasi e ka humbur në shkretëtirë dhe shtrihet për të pritur vdekjen, ngaqë e ka të pamundur të vazhdojë udhëzimin, por papritur e sheh devenë pranë vetes).” (Muttefekun alejhi).

“Allahu u qesh dy personave, ku njëri vret tjetrin dhe që të dy hyjnë në Xhennet!” (Muttefekun alejhi).

“U çudit Zoti ynë prej pesimizmit të robërve të Tij, megjithëse ndryshimi (i gjendjes nga e keqja në të mirë) është afër. U sheh ju të pezmatuar dhe qesh, sepse e di që largimi (i vështirësis) është afër.” (Hadith hasen).

“Sa herë që hidhen në Xhehennem (njerëz dhe xhindë), ai (Xhehennemi) thotë: ‘A ka më?’ derisa vendosë mbi të këmbën e Tij Zoti i krenarisë. Atëherë (Xhehennemi) mblidhet dhe thotë: ‘Më mjafton! Më mjafton!’” (Muttefekun alejhi).

“Allahu i Madhëruar thotë: O Adem? Ai i përgjigjet: Si urdhëron (o Zoti im)! Ai (Allahu) i thërret duke i

folur: Allahu të urdhëron të nxjerrësh pasardhësit e tu që janë përcaktuar për (tu futur0 në Zjarr.” (Muttefekun alejhi).

“Çdonjërit prej jush do t’i flasë Zoti i vet, pa pasur përkthyes ndërmjet jush dhe Atij!”

“…Zoti ynë, i Cili je në qiell, emri Yt është i shenjtëruar! Urdhri Yt është në qiell dhe në tokë. Mëshira Jote është në qiell, prandaj vendose atë në tokë siç është edhe në qiell! Na i fal neve gjynahet tona! Ti je Zoti i të mirëve. Na zbrit neve një nga mëshirat e Tua dhe shërim nga ana Jote për këtë sëmundje! – dhe shërohesh (pasi je i sëmurë – me lejen e Allahut).” Hadithi hasen dhe e transmeton Ebu Davudi etj.

“A nuk besoni, ndërkohë që unë jam besniku i Atij që është në qiell?!” Hadithi është i saktë.

“…Arshi është mbi ujë dhe Allahu është mbi Arsh, e megjithatë e di gjendjen tuaj.” Hadithi është hasen, e transmeton Ebu Davudi etj.

Profeti sal’allahu alejhi we selem, pyeti një robëreshë: “Ku është Allahu?” – “Në qiell” – i tha ajo. “Kush jam unë?” – “Ti je i Dërguari i Allahut” – iu përgjigj ajo. Atëherë Profeti i tha padronit së saj: “Liroje, se ajo është besimtare”. Transmeton Muslimi.

“Besimi më i mirë është kur je i vetëdijshëm se Allahu është me ty kudo që të jesh.” Hadithi është hasen.

“Nëse dikush prej jush ngrihet për namaz, të mos pështyjë përpara dhe as djathtas, sepse përpara tij është Allahu, por të pështyjë majtas ose poshtë këmbës.” (Muttefekun alejhi).

“O Allah, o Zoti i shtatë qiejve, Zoti i Arshit të madh, Zoti ynë dhe Zoti i gjithçkaje! O Ndarësi i farës dhe i bërthamës, Zbritësi i Teuratit, Inxhilit dhe Kuranit! Kërkoj mbrojtjen Tënde prej së keqes së vetes time dhe prej së keqes së çdo gjallese të cilën Ti e drejton! Ti je i Pari, nuk ka patur asgjë para Teje. Ti je i Fundit, nuk ka pas Teje asgjë! Ti je i Dukshmi, nuk ka sipër Teje asgjë! Ti je i Fshehti, nuk ka më afër se Ti asgjë! Mi largo mua borxhet dhe më pasuro!” (Transmeton Muslimi).

Gjithashtu fjala e Profetit sal’allahu alejhi we selem, kur shokët e tij ngritën zërat duke bërë dhikër: “O njerëz, ulini zërat, sepse ju nuk po i luteni dikujt që është shurdh ose larg jush. Ju po i luteni Atij që është Dëgjues, i Afërt. Ai të Cilit po i luteni është më afër jush se qafa e deveve tuaja (kur jeni hipur mbi to).” (Muttefekun alejhi).

“Ju do ta shihni Zotin tuaj siç shikoni natën hënën e plotë, pa u ngushtuar me njëri-tjetrin. Prandaj përpiquni të mos ju ikë asnjë namaz para lindjes së diellit dhe para perëndimit të tij.” (Muttefekun alejhi).

Përveç këtyre, ka edhe shumë hadithe të tjera që Profeti sal’allahu alejhi we selem na tregon për Zotin e Tij.

Grupi i Shpëtuar i beson këto hadithe siç beson ajetet e Kuranit ku Allahu i Madhëruar na ka treguar për Veten e Tij, domethënë pa i shtrembëruar ato, pa i mohuar, pa i formësuar dhe pa i përngjasuar. Ata janë mesatarë në krahasim me grupet e tjera të ummetit Islam, siç janë të gjithë muslimanët në krahasim me popujt e tjerë.

Për çështjen e cilësive të Allahut të Madhëruar, ata janë mesatarë: janë ndërmjet xhehmive mohues dhe përngjasuesve.

Për çështjen e veprave të Allahut, ata janë ndërmjet kaderive (që i mohojnë veprat) dhe xhebrive (që i mveshin Allahut edhe veprat më të këqija).

Ata janë mesatarë për çështjen e dënimit (në ahiret), ndërmjet murxhive (që thonë se nuk bën dëm asnjë gjynah, nëse thua që jam besimtar) dhe atyre që ia japin çdokujt këtë dënim (edhe pse mund të mos e meritojë), si kaderitë e tjerë.

Ata janë mesatarë për çështjen e termave të besimit dhe fesë, ndërmjet hauarixhëve dhe mu'tezilitëve, si dhe ndërmjet murxhive dhe xhehmive.

Po ashtu janë mesatarë në lidhje me shokët e Profetit sal'allahu alejhi we selem ndërmjet rafidive dhe hauarixhëve.

Kapitull

Besimi në Allah do të thotë gjithashtu të besosh që Allahu është sipër shtatë qiejve, mbi Arshin e Tij, gjë e cila është treguar në Kur'an, Sunetin e Pejgamberit, sal'allahu alejhi we selem, dhe për të cilin kanë rënë dakord të gjithë të parët e këtij umeti.

Pa, Allahu është mbi krijesat e Tij, e megjithatë Ai është me ta kudo që të jenë dhe e di çfarë veprojnë ata.

Këto dy fakte (qëndrimi mbi Arsh dhe qenien me krijesat e Tij) Allahu i ka përmendur së bashku në një ajet:

"Ai ka krijuar qiejt dhe tokën për gjashtë ditë, më pas qëndroi mbi Arsh. Ai e di çfarë hyn në tokë dhe çfarë del prej saj. Di çfarë zbret nga qielli dhe çfarë ngritet në të. Ai është me ju kudo që të jeni. Allahu e shikon çfarë veproni."

Fjala e Tij "me ju" nuk nënkupton që Ai është i përzier me krijesat, sepse nuk është e thënë që gjuhësisht ky të jetë i vetmi kuptim i kësaj shprehjeje. Përveç kësaj, ai bie në kundërshtim edhe me pajtimin e plotë e të parëve tanë dhe është në kundërshtim me natyrën e pastër njerëzore.

Edhe hëna, e cila është një prej krijesave të Allahut, dhe një nga krijesat më të vogla të Tij, ndodhet në qiell. Ajo gjendet me udhëtarin kudo që ai shkon.

Allahu i Madhëruar është mbi Arshin e Tij, i vëzhgon krijesat e Tij dhe i mbikqyr ata.

Fjala e Allahut të Madhëruar, që Ai është mbi Arsh dhe që është me ne, është e vërtetë e nuk ka nevojë për shtrembërim, mirëpo duhet ruajtur nga mendimet e gabuara. Kështu për shembull, të mendosh që ajeti "Ai është në qiell", do të thotë se Allahu e mban qiellin apo se qielli ndodhet sipër Tij, është një e gjepur. Për këtë janë dakord të gjithë dijetarët dhe besimtarët e vërtetë, sepse vetëm Kursiji i Allahut ka përfshirë të gjithë qiejt dhe tokën. Është Ai që i mban qiejt dhe tokën që të mos shkatërrohen dhe është Ai që mban qiellin që të mos bjerë mbi tokë.

"Prej argumenteve të Tij është që qielli dhe toka qëndrojnë me urdhërin e Tij."

Kapitull

Besimi në Allah përfshin dhe besimin se Allahu është afër robërve të Tij dhe u përgjigjet atyre, siç e ka treguar edhe Vetë këtë gjë, kur thotë: “Kur të pyesin robërit e mi për Mua, (thuaju) Unë jam afër e i përgjigjem lutjes së atij që më kërkon.”

Po kështu, na ka treguar edhe Pejgamberi sal’allahu alejhi we selem, kur shokët e tij ngritën zërat gjatë dhikrit: “O njerëz, ulini zërat, sepse ju nuk po i luteni dikujt që është shurdh ose larg jush. Ju po i luteni Atij që është Dëgjues, i Afërt. Ai të Cilit po i luteni është më afër jush seqafa e deveve tuaja (kur jeni hipur mbi to).”

Argumentet që janë përmendur në Kur’an dhe Sunet, të cilat tregojnë se Allahu është afër me krijesat e Tij, nuk bien në kundërshtim me argumentet që tregojnë se Ai është lart (mbi Arsh), sepse asgjë nuk i ngjan Atij në asnjë cilësi. Ai është i Lartë në afërsinë e Tij dhe i Afërt në lartësinë e Tij.

Kapitull

Besimi në Allah nënkupton edhe besimin për librat e Tij, besimin se Kur’ani është fjalë e Allahut të cilin Ai e zbriti. Kur’ani nuk është i krijuar: prej Tij e ka burimin dhe tek Ai do të kthehet. Allahu e shprehu atë konkretisht. Ky Kur’an që Allahu ia zbriti Muhamedit, sal’allahu alejhi we selem, është me të vërtetë fjalë e Allahut dhe jo fjalë e dikujt tjetër. Nuk lejohet të thuhet që Kur’ani është shprehje e fjalës së Allahut ose kuptimi i saj.

Fakti se njerëzit e lexojnë apo e shkruajnë nëpër libra nuk e bën atë të mos jetë fjalë e Allahut. Fjala mbetet gjithmonë e atij që e thotë i pari. E jo atij që e transmeton prej të parit. Kur’ani është fjalë e Allahut, me shkronjat dhe kuptimet e tij. Ai nuk është vetëm me shkronjat ose vetëm me kuptimet e tij.

Kapitull

Në këtë çështje hyn gjithashtu besimi se besimtarët do ta shohin Allahun Ditën e Gjykimit me sytë e tyre, siç shohin diellin ditën e kthjellët dhe siç shohin hënën e plotë natën, pa u ngushtuar me njëri-tjetrin. Ata kanë për ta parë, së pari, në sheshin e Ditës së Gjykimit, më pas kanë për ta parë në Xhenet, si të dëshirojë Allahu i Madhëruar.

Kapitull

Besimi në Ditën e Gjykimit përfshin besimin në çdo gjë që do të vijë pas vdekjes, të treguara nga Pejgamberi, sal’allahu alejhi we selem. Ndjekësit e rrugës së Pejgamberit besojnë në sprovën e varrit, siç besojnë në dënimin dhe mirësinë e tij.

Sprova e njeriut në varr do të jetë ajo kur ai do të pyetet: Cili është Zoti yt? Cila është feja jote? Cili është profeti yt? Por besimtarët i forcon Allahu me fjalën e palëkundur, në këtë botë dhe në botën tjetër. Për rrjedhojë, besimtari përgjigjet: “Zoti im është Allahu, feja ime është Islami dhe profeti im është Muhamedi, sal’allahu alejhi we selem”.

Ndërsa ai që ka dyshuar, do të thotë: “Hë, hë, nuk e di. Unë dëgjoja njerëzit që thonin diçka, dhe thoja ashtu si ata” – dhe goditet me një çekan hekuri. Ai klith aq shumë, saqë e dëgjon çdo gjë, veç njeriut. Sikur ky i fundit ta dëgjonte, do vdiste.

Pas kësaj sprove ka ose mirësi, ose dënim, derisa të bëhet Kijameti i Madh, atëherë kur të kthehet shpirti sërish në trup, kur të bëhet Kijameti që na ka treguar Allahu në Librin e Tij dhe me anë të Pejgamberit të Tij, sal'allahu alejhi we selem, siç janë në pajtim për këtë të gjithë muslimanët.

Atëherë njerëzit do ngrihen ng varret e tyre për të shkuar te Zoti i botërave, të zveshur, të zbathur, të pa bërë synet. Dielli afrohet pranë tyre dhe djersa i mbulon.

Do të vendosen peshoret, ku do të peshohen punët e robërve: "Kush e ka peshoren e rëndë ëstë i fituar, ndërsa ata që e kanë peshoren e lehtë e kanë humbur vetet e tyre dhe në Xhehenem do të jenë përjetësisht."

Atëherë do të ndahen librat (e veprave): disa do i marrin me të djathtën dhe disa me të majtën ose nga mbrapa shpine, siç thotë Allahu i Madhëruar: "Çdo njeriu ia kemi bashkangjitur librin e tij, dhe Ditën e Gjykimit do t'i nxjerrim një libër të hapur: "Lexoje librin tënd! Ti mjafton sot si llogaritës i vetës tënde."

Allahu u kërkon llogari krijesave. E afron robin e Tij besimtar dhe i tregon gjynahet e veta që t'i pranojë, siç është treguar në Kur'an dhe hadithe.

Ndërsa mosbesimtarëve nuk u llogariten veprat duke iu peshuar të mirat dhe të këqijat, sepse ata nuk kanë të mira. Në të vërtetë, atyre iu numërohen veprat, iu tregohen dhe ata i pranojnë Më pas marrin çfarë meritojnë.

Në sheshin e Ditës së Gjykimit ndodhet Haudi i Muhamedit, sal'allahu alejhi we selem, uji i të cilit është më i bardhë se qumështi dhe më i ëmbël se mjalti. Enët që ndodhen aty janë më shumë se yjet në qiell. Gjatësia e tij është sa një muaj rrugë edhe gjerësia po aq. Kush pi ujë aty një herë të vetme nuk e merr më kurrë etja.

Ura e Siratit vendoset mbi Xhehenem dhe skaji tjetër i saj përfundon në Xhenet. Njerëzit e kalojnë atë në varësi të veprave që kanë bërë. Disa prej tyre e kalojnë sa hap e mbyll sytë, disa e kalojnë si vetëtima, disa si era, disa sikur janë duke vrapuar me kalë, disa sikur janë duke ecur mbi deve, disa duke vrapuar, disa duke ecur, disa duke u zvarritur e disa rrëmbehen dhe hidhen në Xhehenem, sepse ura e Siratit ka kanxha që i rrëmbejnë njerëzit sipas veprave të tyre. Kush e kalon urën e Siratit hyn në Xhenet.

Pasi ta kalojnë urën e Siratit, do të qëndrojnë në Kantara (një vend para se të hyjë në Xhenet), ndërmjet Xhenetit dhe Zjarrit. Atje i marrin hakun njëri-tjetrit derisa të pastrohen krejtësisht, dhe pastaj u jepet leje të hyjnë në Xhenet.

I pari person që kërkon t'i hapet porta e Xhenetit është Muhamedi, sal'allahu alejhi we selem, dhe bashkësia e parë që hyn në Xhenet është bashkësia e tij.

Ditën e Gjykimit ai bën tri ndërmjetësime:

Ndërmjetësimi i parë është për mbarë krijesat që ndodhen në sheshin e Ditës së Gjykimit dhe bëhet që të fillojë gjykimi, pasi më parë janë zmbrapsur nga kjo detyrë të gjithë profetët, si Ademi, Nuhu, Ibrahimi, Musai dhe Isa, alejhimu selam.

Ndërmjetësimi i dytë është për ata që janë përcaktuar të hyjnë në Xhenet dhe bëhet që ata të hyjnë në Xhenet. Këto dy ndërmjetësime janë të veçanta për të.

Ndërmjetësimi i tretë është për ata që e kanë merituar Zjarrin. Në fakt këtë lloj ndërmjetësimi e bën ai, por mund ta bëjnë edhe profetët e tjerë apo njerëzit e devotshëm. Kështu ai ndërmjetëson për ata që e kanë merituar të hyjnë në Zjarr, që të mos hyjnë, dhe ndërmjetëson për ata që kanë hyrë, që ata të dalin. Disa të tjerë Allahu i nxjerr nga Zjarri pa asnjë ndërmjetësim, por me mirësinë dhe mëshirën e Tij.

Në Xhenet, pasi banorët të futen aty, mbetet një pjesë e pazënë. Atëherë Allahu krijon njerëz të tjerë për t'i futur atje.

Të gjitha këto ngjarje që ndodhin në ahiret, si llogaria, shpërblimi, dënimi, Xheneti, Xhehenemi, e të tjera hollësi, janë të sqaruara në librat e zbritur nga qielli dhe në dijen e transmetuar nga profetët. Ajo çfarë është e transmetuar nga Pejgamberi ynë, sal'allahu alejhi we selem, mbi këtë temë është e mjaftueshme. Kush e kërkon e gjen.

Grupi i Shpëtuar beson në kaderin e mirë dhe të keq. Besimi në kader përbehet nga dy parime dhe çdo parim përmban dy elementë:

Parimi i parë është të besosh se Allahu e dinte se çfarë do vepronin krijesat ende pa i krijuar ato, ashtu siç dinte edhe gjendjet e tyre, d.m.th. punët e mira, punët e këqija, rizkun dhe përfundimin e çdokujt.

Më pas Allahu shkroi në LeWhi Mahfudh përcaktimin për çdo krijesë. Sapo krijoi Lapsin, Allahu i tha: "Shkruaj!" – "Çtë shkruaj?" – pyeti Lapsi. Allahu i tha: "Shkruaj çdo gjë që do të ndodhë deri Ditën e Gjykimit."

Prandaj çdo gjë që i bie një njeriu nuk mund të shmangej nga ai dhe çdo gjë që i bie një të dyti nuk mund të gabonte e t'i binte të parrit. Boja u tha dhe fletët u palosën. Siçc ka thënë Allahu i Madhëruar:

"A nuk e di ti se Allahu di çfarë është në qiell dhe në tokë? Këto gjenden në Libër, e kjo për Allahun është shumë e thjeshtë."

"Çdo fatkeqësi që bie në tokë ose në vetet tuaja është e shkruar në Libër para se ta krijojmë. Kjo gjë për Allahun është e thjeshtë."

Ky caktim, i cili vjen nga dija e Allahut, në disa vende është i përgjithësuar dhe në disa vende i detajuar. Allahu shkroi në Lewhi Mahfudh çfarë deshi, dhe kur e krijon fëmijën në barkun e nënës, para se t'i fryhet shpirti, dërgon tek ai një melek dhe i jep urdhër për katër gjëra: 1. Të shkruajë rizkun e tij, 2. Fundin e jetës së tij, 3. Veprat e tij dhe 4. A do të jetë i lumtur apo i humbur (në ahiret). Këtë kuptim të kaderit e mohonin kaderitë ekstremistë në kohët e hershme, por mohues të tillë sot janë pak.

Parimi i dytë është të besosh se dëshira e Allahut depërton në gjithçka dhe se fuqia e Tij është e përgjithshme, d.m.th.: të besosh se çfarë do Allahu është, dhe çfarë nuk e do nuk mund të jetë, dhe se çdo lëvizje apo prehje në qiej dhe në tokë ndodh me dëshirën e Tij. Nuk mund të ketë në pushtetin e Tij tjetër gjë, veç asaj që do Ai. Gjithashtu, duhet të besosh se Allahu është i Plotfuqishëm për çdo gjë që ekziston apo që nuk ekziston.

Çdo krijesë në tokë e në qiell e ka krijuar Allahu. Nuk ka krijues tjetër veç Tij. Ai i ka urdhëruar njerëzit t'i binden Atij dhe profetëve të Tij, dhe ua ka ndaluar kundërshtimin.

Allahu i Madhëruar i do të devotshmit, bamirësit, të drejtët, dhe është i kënaqur me ata që besojnë dhe bëjnë vepra të mira. Ai nuk i do mosbesimtarët dhe nuk është i kënaqur me njerëzit e prishur. Nuk e do imoralitetin dhe nuk e pëlqen për robërit e Tij mohimin dhe as nuk e do shkatërrimin.

Njerëzit me të vërtetë veprojnë, por veprat e tyre i ka krijuar Allahu. Njeriu është besimtar ose jobesimtar, i mirë ose i keq, falet ose agjëron. Njeriu ka liri për të vepruar dhe dëshirë, megjithatë Allahu i ka krijuar ata, lirinë e tyre dhe dëshirat e tyre. Siç thotë Allahu i Madhëruar: "...ju nuk mund të dëshironi ndryshe, vetëm nëse dëshiron Allahu, Zoti i botëve."

Këtë pikë të kaderit e mohojnë shumica e kaderive, të cilët Pejgamberi sal'allahu alejhi we selem, i ka quajtur "mexhusët e këtij umeti".

Në ekstremin tjetër të kundërt janë ata që e pranojnë dhe e teprojnë në këtë çështje, duke e parë njeriun si një qenie pa liri veprimi dhe pa vullnet për të zgjedhur. Rrjedhimisht, ata i konsiderojnë veprat e Allahut si të padobishme dhe pa urtësi!

Kapitull

Një nga parimet themelore të ndjekësve të rrugës së Pejgamberit është se feja dhe besimi janë me fjalë dhe me vepra, me fjalë të zemrës dhe gojës, janë me vepra të zemrës, të gojës dhe gjymtyrëve. Ata besojnë gjithashtu se besimi shtohet me punë të mira dhe pakësohet me gjynahe.

Ata nuk i nxjerrin nga feja muslimanët për shkak të gjynaheve, qofshin edhe të mëdha, siç veprojnë hawarixhët. Përkundrazi, vëllazëria e Islamit është edne e vlefshme për këtë kategori edhe pse bëjnë gjynahe, siç thotë Allahu i Madhëruar:

"Kush e fal (prej ekzekutimin) vëllain e tij (si ndëshkim për krimin e vrasjes që ka bërë) duhet të sillet mirë (me të)", ose:

"Nëse dy grupe besimtarësh luftojnë kundër njëri-tjetrit, ju pajtojini ata. Nëse njëri grup i bën padrejtësi tjetrit, atëherë ju luftoni kundër atyre që bëjnë padrejtësi derisa ata të kthehen te ligji i Allahut. Nëse kthehen, atëherë pajtojini të dy palët me drejtësi dhe tregohuni të drejtë, sepse Allahu i do të drejtët. Me të vërtetë që besimtarët janë vëllezër, prandaj pajtojini vëllezërit tuaj."

Ndjekësit e Sunetit të Pejgamberit nuk e zhveshin fasikun (njeriun që bën shumë gjynahetë mëdha) nga emri i besimtarit plotësisht dhe nuk deklarojnë që ai do të jetë përjetësisht në Zjarr, siç thonë mu'tezilët. Fasiku hyn në kategorinë e besimtarit, si në fjalën e Allahut: "Lironi një skllav besimtar" (pa e kufizuar besimtar të devotshëm apo jo). Megjithatë, ai nuk përfshihet në konceptin "besimtar me besim të plotë", siç ka thënë Allahu i Madhëruar:

"Besimtarët janë ata të cilët, kur përmendet Allahu, u dridhen zemrat, dhe kur lexohen ajetet e Tij, u rritet besimi."

Në konceptin e Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem, (për besimtarët me besim të plotë) nuk futen gjithashtu (këto kategori të përcaktuara më poshtë):

"Imorali nuk është besimtar kur bën imoralitet. Hajduti nuk është besimtar kur vjedh. Alkoholisti nuk është besimtar kur pi, dhe ai që grabit me dhunë pasuri të madhe në sy të njerëzve nuk është më besimtar."

Ndjekësit e Pejgamberit thonë: ky është besimtar me besim të mangët, ose besimtar për atë besim që ka dhe fasik për gjynahet e mëdha që bën. Ne nuk i mveshim këtij emrin e plotë të besimit, por as nuk ia zhveshim plotësisht emrin e besimtarit.

Një parim tjetër i besimit është që zemra dhe goja duhet të ruhen mirë kundrejt shokëve të Pejgamberit, sal'allahu alejhi we selem, siç ka thënë Allahu i Madhëruar në Kur'an:

"Ata që vijnë pas tyre thonë: "Zoti ynë, na fal ne dhe vëllezërit tanë besimtarë që ishin para nesh, dhe mos fut në zemrat tona urrejtje për ata që kanë besuar. Zoti ynë, Ti je Mëshiruesi!"

Kështu i bindemi edhe Pejgamberit, sal'allahu alejhi we selem, i cili thotë:

"Mos i shani shokët e mi! Pasha Atë në dorë të të Cilit është shpirti im, edhe sikur ndonjëri prej jush të shpenzonte (për hir të Allahut) një mal sa ai i Uhudit me flori, përsëri nuk do të mund të arrinte gradën që ndonjëri prej tyre ka fituar vetëm me dhënien (për hir të Allahut) e një grushti ose gjysmë grushti me flori."

Ata i pranojnë mirësitë dhe vlerat e tyre, që janë dëshmuar në Kur'an, Sunet dhe për të cilat kanë rënë dakord i gjithë umeti islam. Ndjekësit e Pejgamberit deklarojnë se ata që kanë shpenzar dhe luftuar para Paqes së Hubejbijes janë më të mirë se ata që kanë shpenzar dhe luftuar pas saj (siç ka thënë Allahu në suren Hadid). Ata besojnë se muhaxhirët janë më të mirë se ensarët. Ata besojnë se Allahu u tha atyre që morën pjesë në betejën e Bedrit – të cilit ishin treqind e ca veta: "Veproni çfarë të doni se ju kam falur!".

Gjithashtu, ata besojnë se në Zjarr nuk ka për të hyrë askush prej atyre që dhanë besën nën hijen e pemës, të cilët ishin mbi një mijë e katërqind veta, siç na ka treguar Pejgamberi, sal'allahu alejhi we selem. Allahu është i kënaqur prej tyre dhe ata janë të kënaqur me Allahun.

Ehli Suneti i dëshmojnë si banorë të Xhenetit ata që ka dëshmuar edhe Pejgamberi sal'allahu alejhi we selem, siç ishin Dhjetë të Përgëzuarit ose Thabit ibn Kajs ibn Shemasi e sahabë të tjerë.

Ata e pranojnë atë që është përcjellë nga Aliu, radijallahu anhu, dhe të tjerë në formë muttewatir (nga më shumë rrugë transmetimi), se më i miri i këtij umeti pas Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem, është Ebu Bekri e pastaj Omeri. Ata thonë se i treti i tyre është Othmani dhe i katërti është Aliu, radijallahu anhum, siç dëshmojnë edhe transmetimet e ndryshme.

Të gjithë sahabët pajtohen gjithashtu se Othmanit i duhej dhënë besa për të qenë khalif para Aliut, megjithëse disa dijetarë të Ehli Sunetit patën kundërshtime me njëri-tjetrin në lidhje me Othmanin dhe Aliun, se cili ishte më i mirë prej tyre. Kjo ndodhi pasi që ishin të një mendjeje se Ebu Bekri dhe Omeri ishin më të mirë se dy të lartëpërmendurit. Disa qenë të mendimit se më i mirë ishte Othmani, por pa u shprehur se cili ishte pas tij; disa të tjerë thanë pas tij ishte Aliu, ndërsa të tjerë thanë Aliu ishte më i mirë. Disa të tjerë nuk u futën fare në këtë çështje. Përfundimisht, mendimi i Ehli Sunetit zuri vend në idenë se Othmani është më i mirë.

Megjithatë kjo nuk është çështje aq parimore sa të bëjë të humbur çdokënd që kundërshton atë si mendim të shumicës së Ehli Sunetit dhe Xhematit. Ndërsa për sa i përket çështjes së marrjes së khalifatit, ai që e kundërshton është i humbur, sepse ata besojnë se khalifatin mbas Pejgamberit, sal'allahu alejhi we selem, e meritonte Ebu Bekri, pas këtij Omeri, pas këtij Othmani dhe pas këtij Aliu, dhe ai që nuk pranon udhëheqjen e njërit prej këtyre është më i humbur se gomari që ka në shtëpi.

Ehli Suneti e duan familjen e Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem, dhe e përkrahin atë. Ata kujdesen të zbatojnë porosinë e Pejgamberit ditën e Gabir Khumit në lidhje me familjen e tij: "Po ju kujtoj të ruani besën e Allahut në lidhje me familjen time" të përsëritur dy herë. Po ashtu, njëherë tjetër, kur Abasi iu

ankua se disa kurejshë silleshin ftohtë me familjen e Benu Hashimëve (familjes së Profetit), ai i tha: “Pasha Atë, në dorë të të Cilit është shpirti im, ata nuk quhen se kanë besuar derisa t’ju duan për hir të Allahut dhe për shkak se jeni të afërmit e mi!” Ai ka thënë gjithashtu: “Allahu zgjodhi fëmijët e Ismailit, dhe prej fëmijëve të tij zgjodhi Kinanën, prej Kinanës zgjodhi Kurejshët, prej Kurejshëve, zgjodhi Benu Hashimët, prej Benu Hashimëve më zgjodhi mua.” Ata i përkrahin bashkëshortet e Pejgamberit sal’allahu alejhi we selem, nënat e besimtarëve dhe besojnë se ato do të jenë gratë e tij në ahiret, në mënyrë të veçantë Hadixheja, radijallahu anha, nëna e fëmijëve të tij dhe i pari person që e besoni dhe e mbështeti në përhapjen e fesë.

Ajo kishte një pozitë të veçantë te Pejgamberi sal’allahu alejhi we selem. E tillë ishte edhe Sidikeja (Aishja), vajza e Sidikut (Ebu Bekrit), radijallahu anhuma, për të cilën Pejgamberi sal’allahu alejhi we selem, ka thënë: “Vlera e Aishes ndaj grave të tjera është si vlera e theridit ndaj ushqimeve të tjera.” (therrid është një lloj ushqimi me bukë e mish, më i miri në atë kohë)

Ata janë të pastër dhe larg nga rruga e rafidive, të cilët i urrejnë sahabët dhe cenojnë figurën e tyre.

Ata janë gjithashtu të pastër dhe larg rrugës së newasibetëve, të cilët e mundojnë familjen e Pejgamberit sal’allahu alejhi we selem, me fjalë dhe vepra të ndryshme.

Ata hesin dhe nuk flasin rreth asaj që ndodhi ndërmjet sahabëve. Ata thonë se një numër i transmetimeve që kanë ardhur për sahabët, e që flasin për të metat e tyre, janë gënjeshtra. Në disa prej tyre janë bërë shtesa, në disa fshirje dhe disa të tjera janë ndryshuar faktet e vërteta. Ndërsa për sa i përket transmetimeve që janë vërtetë të sakta, themi se sahabët kanë qenë të justifikuar për ato veprime, sepse ata janë përpjekur ta gjejnë të vërtetën, dhe pas kësaj ose kanë gabuar, ose e kanë gjetur të vërtetën.

Megjithatë ata nuk besojnë se sahabët kanë qenë të paprekshëm nga gjynahet e vogla apo të mëdha. Përkundrazi, është krejt normale që ata në përgjithësi mund të kenë gabuar. Pavarësisht nga kjo, ata kanë bërë vepra të mira, të cilat kanë fshirë gjynahet e mëvonshme të tyre. Madje sahabëve u janë falur gjërat që nuk mund t’u falen pasardhësve të tyre, sepse ata kanë patur aq shumë vepra të mira, saqë ato mund t’u fshinin çdo të keqe të mëpastajshme, një veçori kjo që nuk e gëzojnë pasardhësit e tyre. Me të vërtetë Pejgamberi sal’allahu alejhi we selem, ka thënë se ata ishin brezi më i mirë. Një grusht ar që mund të shpenzonte ndonjëri prej tyre është më i mirë se sa një mal me ar që mund ta shpenzojë çdokush që vjen pas tyre.

Megjithëkëtë, edhe sikur ndonjëri prej tyre të ketë bërë ndonjë gjynah, ai ose është penduar, ose ka kryer më pas vepra të mira që ia kanë fshirë atë gjynah, ose ka bërë më parë vepra të mira që kanë qenë shkak për faljen e atij gjynahu, ose do t’i falet me ndërmjetësimin e Pejgamberit sal’allahu alejhi we selem, të cilin ata e meritojnë më shumë se çdokush tjetër, ose janë sprovuar në këtë botë në mënyrë që t’u faleshin gjynahet. Kur ata kanë gëzuar këto veçori përkundër gjynaheve që janë vërtet gjynahe, po për çështjet që në fakt ata, me dijen e tyre, u përpoqn ta gjenin të vërtetën?! Nuk ka dyshim se, në lidhje me këto çështje, ata nëse e kanë gjetur të vërtetën, kanë marrë dy shpërblime, dhe nëse kanë gabuar, kanë marrë vetëm një shpërblim, dhe gabimi iu është falur.

Gjithashtu, veprat e disave prej tyre, për të cilat janë qortuar, janë shumë të pakta në krahasim me gjithë të mirat e tyre, në krahasim me besimin në Allahun dhe në të Dërguarin e Tij, me luftën në rrugë të allahut, hixhretin, me ndihmën (ndaj Islamit), me diturinë e dobishme (që përhapën) dhe veprat e mira që ata bënë.

Kush e shikon historinë e tyre dhe mirësitë që u dha Allahu, ka për ta kuptuar qartë se ata ishin njerëzit më të mirë pas Pejgamberëve. Nuk ka patur dhe as nuk ka për të patur njerëz si ata. Ata qenë ajka e të gjithë brezave të këtij umeti, i cili është umeti më i mirë dhe më me vlerë tek Allahu.

Një parim tjetër i Ehli Sunetit është besimi në kerametet e njerëzve të mirë (ewlijave) dhe në dukuritë e jashtëzakonshme që Allahu ua fal atyre në aspekte të ndryshme të dijes ose veprimit, siç na rrëfehet për popujt e mëparshëm në suren Kehf apo në sure të tjera dhe siç na janë përcjellë nga të parët e këtij umeti, nga sahabët, tabiinëtt e të tjerë pas tyre. Kerametet do të vazhdojnë deri Ditën e Gjykimit.

Kapitull

Drejtimi i Ehli Sunetit dhe Xhematit është ndjekja e udhës profetike me zemër dhe trup, është ndjekja e rrugës së të parëve, muhaxhirëve dhe ensarëve. Ky është zbatimi i porosisë së Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem, i cili thotë: "Ndiqni Sunetin tim dhe Sunetin e Khalifëve të Drejtë e të udhëzuar pas meje. Kapuni fort pas tij dhe shtrëngojeni me dhëmballë! Ruhuni nga shpikjet, sepse çdo shpikje është bidat dhe çdo bidat është humbje!"

Ata e dinë se fjala më e vërtetë është fjala e Allahut dhe udhëzimi më i mirë është udhëzimi i Pejgamberit, sal'allahu alejhi we selem. Ata i japin përparësi fjalës së Allahut kundrejt çdo fjale tjetër të krijesave. Ata i japin përparësi udhëzimit të Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem, kundrejt çdo udhëzimi tjetër. Për këto arsye, ata quhen Ehlu el Kitabi we el Sunet (ndjekësit e Librit dhe Sunetit0.

Ata quhen xhemat "të bashkuarit", d.m.th. ata janë të bashkuar kundër përçarjes. Ixhmai është për dijetarët shtylla e tretë e gjykimit (fetar).

Nëpërmjet këtyre tre parametrave (Kur'anin, Sunetin dhe ixhmain), ata masin të gjitha fjalët dhe veprat e njerëzve, qofshin në zemër apo me trup, të cilat kanë të bëjnë me fenë.

Ixhmai më i saktë është ai i të parëve tanë të mirë, sepse pas tyre u shtuan shumë përçarjet dhe shtrirja e umetit u zgjerua mjaft.

Kapitull

Përveç atyre që përmendëm më lart, ata urdhërojnë për të mira dhe ndalojnë nga të këqijat, siç kërkon Sheriati. Ata e shohin të lejuar ndjekjen e prijësve, qofshin këta të mirë apo të këqinj, në kryerjen e haxhit, në luftë, në faljen e xhumave, namazeve me xhemat apo namaze të festave.

Ata e konsiderojnë si çështje të fesë këshillimin e umetit dhe besojnë në fjalën e Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem, se: "besimtari me besimtarin është si ndërtesa, ku çdo pjesë e saj forcon tjetrën." Kur e ka thënë këtë Pejgamberi sal'allahu alejhi we selem, ka lidhur gishtat e vet me njëri-tjetrin. Ata besojnë gjithashtu thënien e Pejgamberit sal'allahu alejhi we selem: "Besimtarët, për sa i përket dashurisë, mëshirës dhe keqardhjes që kanë për njëri-tjetrin, janë si një trup i vetëm: kur një pjesë e tij është e sëmurë, atë e vuan i gjithë trupi me ethe dhe pagjumësi."

Ata urdhërojnë për durim në raste sprovash dhe për falënderim në mirësi, siç urdhërojnë për t'u kënaqur me caktimin e hidhur. Ata ftojnë në moralin e lartë dhe në veprat e mira. Ata besojnë në hadithin: "Besimtari që ka besim më të plotë është ai që ka moral më të mirë".

Pr ata është e pëlqyeshme të vizitosh atë që është larguar prej teje, t'i japësh atij që nuk të ka dhënë, të falësh atë që të ka bërë padrejtësi. Ata urdhërojnë për t'u sjellë mirë me prindërit, për të vizituar të

afërmit, për t’u sjellë mirë me kojshitë, për t’u bërë bamirësi jetimëve, të varfërve dhe atyre që kanë mbetur në rrugë, siç urdhërojnë për t’u sjellë butë me robërit. Ata e ndalojnë mburrjen, mendjemadhësinë, padrejtësinë edhe kur ke të drejtë. Ata urdhërojnë për moral të lartë dhe ndalojnë nga sjelljet e ulëta.

Çdo gjë që u përmend më lartë, të cilën ata e thonë ose e veprojnë, e bëjnë për të ndjekur Kur’anin dhe Sunetin. Rruga e tyre është feja Islame, të cilën Allahu ia solli Muhamedit sal’allahu alejhi we selem. Mirëpo Pejgamberi sal’allahu alejhi we selem, na ka treguar se umeti i tij do të ndahet në shtatëdhjetë e tre grupe, nga të cilët, veç një grup, i cili është Xhemati, të gjithë të tjerët do të jenë në Zjarr, kurse sipas një hadithi tjetër ka thënë se: “Këtë grup e përbëjnë ata që ecin në udhën time dhe të shokëve të mi të sotëm”, prandaj ata që kanë përqafuar Islamin e pastër e të papërzier janë Ehli Suneti dhe Xhemati.

Të tillët janë sidikët, dëshmorët, njerëzit e mirë, dijetarët e mëdhenj, të cilët janë si yjet në errësirë, që përmenden për veprat e larta dhe të mirat e tyre. Të tillët janë ebdalët, d.m.th. ata dijetarë për të cilët të gjithë muslimanët kanë rënë dakord se ata janë të udhëzuar dhe të ditur. Ata janë Grupi i Ndihmuar për të cilët Pejgamberi sal’allahu alejhi we selem, ka thënë: “Një grup nga umeti im do të mbetet gjithnjë në të vërtetën, gjithmonë të ndihmuar (nga Allahu). Atyre nuk u bën dëm kushdo që i lë pa ndihmë apo që i kundërshton derisa të vijë Kijameti!”

I lutemi Allahut të Madhëruar të na bëjë edhe ne prej tyre, i lutemi të mos na përhumbë zemrat tona pasi na i udhëzoi dhe të na dhurojë nga mëshira e Tij, se Ai është Dhuruesi!

Allahu e di më mirë.

Lavdërimi dhe paqja e Allahut qoftë për Muhamedin, familjen dhe shokët e tij.